

Strategisk kundeforum - referat

Møtedato: **14. februar 2024 kl. 12 :00 – 15:00**

Møtested: **Statnetts hovedkontor i Nydalen, møterom Smestad**

Deltakelse: **Se vedlegg 1**

Saksliste

2025-01-00	Åpning av møtet
Statnett ønsket velkommen og orienterte kort om strategien, drivere og utviklingstrekk i markedet og systemdriften. Det ble orientert om ny tariffmodell på høring og rapport om ulike tilknytningsløsninger fra Sørvest F (se vedlagt presentasjon fra møte). Det ble gitt innspill om ønske om mer dialog om ny tariffmodell. Det er invitert til åpent møte om ny tariffmodell 10. mars og Statnett ønsker høy deltakelse der og skriftlig innspill innen frist 4. april for best mulig utforming. Mer informasjon på statnett.no: Ny modell for fastsettelse av tariffer på høring Statnett	
2025-01-01	Langsiktig Markedsanalyse 2024 – 2050
Statnett presenterer hovedbudskap fra Langsiktig Markedsanalyse med påfølgende innspill og refleksjoner (se presentasjon fra møte). Under er noen av innspillene til analysen: - Det er positivt og viktig at Statnett åpent deler sine synspunkter på framtid utviklingen og dermed bidrar med bakgrunnsinformasjon og premisser for den norske energidebatten. - Det er risiko og utfallsrom som modellene ikke tar hensyn til som bør komme tydeligere fram i kommunikasjonen fra Statnett (eksempel geopolitiske hendelser og politiske retningsvalg). - Ønske om at rapporten inneholdt mer informasjon om og for sluttbrukermarkedet som representerer størsteparten av aktørene som forventes agere mer rasjonelt i markedet. - Til fremtidige analyser, hvordan hadde utviklingen blitt om kraftnettet ikke hadde vært en barriere (for nytt forbruk og ny produksjon)?	
2025-01-02	Energi- og effektsituasjonen i Norge
Statnett orienterte om energi- og effektsituasjonen nå og framover, med erfaringene fra høypristoppen 12. desember 2024 som en illustrasjon (se presentasjon fra møtet). Hovedårsak til de høye prisene den aktuelle dagen skyldes null vindkraft og lite solkraft i Europa som medførte et stort underskudd med svært høye priser på kontinentet. Det var kaldt i Sør-Norge med relativt høyt forbruk, og høy betalingsvillighet i spotmarkedet i Norge, og samtidig eksport til kontinentet, som medførte "priskobling" med kontinentet. Noe redusert forbruk i Norge, eller noe mer tilgang på effekt fra vannkraften, ville ha unngått priskoblingen og prisene i Norge ville ha blitt mye lavere denne dagen. Analysen fra 12. desember viser at responsen fra industrien i Norge uteble, mens det øvrige forbruket responderte med noe forbruksreduksjon. Gassco presenterte sitt syn på 12. desember og ønsket om å kunne bidra i ekstreme markedssituasjoner, men spesielt anstrengte driftssituasjoner – sammen med øvrig industri (se presentasjon fra møtet).	

Evin presenterte vurderinger av hvordan fastpris forventes påvirke effektbalansen, fra en analyse utført av Thema. Analyser viser blant annet at innføring av en modell av fastpris vil kunne gi økning i strømforbruket på mellom 1 til 2,8 TWh energi pr. år og økt effektlast i toppplasttime om vinteren på 2 til 5 prosent, alt annet likt (se presentasjon fra møtet). Tross dette uttrykte Evin stor forståelse for at det trolig er behov for en ordning som beskytter husholdningene mot ekstreme utslag i kraftprisen.

Norsk industri delte sitt syn på markedssituasjonen 12. desember. Industri som ikke har fastprisavtaler (PPA) opplever i slike situasjoner en stor prisrisiko. Norske industribedrifter ønsker å bidra med fleksibilitet, men behøver tid til å forberede seg på å agere og kjøre ned egen last. Det er behov for tydeligere og bedre kommunikasjon om vær- og markedssituasjoner som forventes gi ekstreme utslag. Det er også behov for mer informasjon om markedene og Statnetts behov for fleksibilitet.

Underveis og etter innleggene ble det gitt innspill og refleksjoner. Under er noen av innspillene:

- Dagens utfordringer med mangel på nett og manglende kraftutbygging er reelle og må løses. Med fastpris sitter "bransjen" igjen med problemet som forventes å bli kostbart. Det er en risiko for at aksepten for nødvendig utbyggingstiltak blir mindre, selv om behovet blir større.
- Samfunnet (stortinget) bør søke forlik og dugnadsarbeid (på tvers av aktører) for langsiktig politikk og handling, i stedet for budrunder som forventes å kunne gi dyre løsninger.
- Dersom fastprisordning innføres er det nødvendig med verktøy som mer aktiv bruk av nettleien for å sikre forbrukerfleksibilitet og insentiver som støtte til ENØK-tiltak for å redusere strømforbruket.
- Industrien, med sitt store forbruk, må forventes å kunne bidra med fleksibilitet inn i markedet. Alminnelig forbruk er hverken i stand til eller har stort nok volum til å redusere eget forbruk for å løse problemene med pristopper.
- Det anbefales at Statnett kommuniserer mer om hvorfor det er fornuftig og lønnsomt å opprettholde utvekslingskapasiteten til utlandet og bedre om hvordan kraftmarkedet virker – spesielt i situasjoner som 12. desember.

2025-01-03

Avslutning og takk for i dag

Statnett takket for et godt møte med forberedte innlegg, aktiv deltakelse og gode diskusjoner. Blant innspillene underveis ble følgende temaer notert som aktuelle til kommende møter:

1. Kundeprosesser i kraftsystemet – økt forutsigbarhet for aktører
2. Fleksibilitet i kraftmarkedet – hvordan legge til rette og få flere og større aktører med?

Vedlegg 1 – deltakelse

Medlemmer	Person og rolle	Deltakelse
<i>Organisasjoner</i>		
Distriksenergi	Knut Lockert, daglig leder	X
Forbrukerrådet	Inger Lise Blyverket, daglig leder	X
Fornybar Norge	Bård Standal, viseadministrerende direktør	X
Norsk hydrogenforum	Ingebjørg Telnes Wilhelmsen, generalsekretær	X
Norsk Industri	Harald Solberg, daglig leder	X
Offshore Norge	Hildegunn Blindheim, daglig leder	X
Samfunnsbedriftene Energi	Truls Wickholm, direktør	X
<i>Nettselskap</i>		
Arva	Eirin Kjølstad, daglig leder	X
Elvia	Anne Nysæther, daglig leder	
Lnett AS	Marianne Ånestad, styreleder	X
<i>Produsenter</i>		
Aneo	Gunnar Hovland, daglig leder	X
Eviny	Ragnhild Janbu Fresvik, daglig leder	X
Statkraft	Dag Smedbold, konserndirektør	
Valdres Energi	Björg Brestad, daglig leder	X
<i>Store forbrukere</i>		
Bulk	Jon Gravråk, daglig leder	X
Equinor	Kjetil Hove, konserndirektør	
Morrow	Lars Christian Bacher, daglig leder	
Gassco	Frode Leversund, daglig leder	X
Norsk Hydro	Kari Thørud, konserndirektør	
Yara	Magnus Ankarstrand, konserndirektør	
Statnett	Elisabeth V. Vardheim, konsernsjef	X
Statnett	Gunnar Løvås, konserndirektør Kraftsystem og marked	X
Statnett	Cathrine Lund Larsen, konserndirektør Økonomi og finans	X
Statnett	Halvor Lie, direktør Kunde og tilknytning	X
Statnett	Fredrik Färber, kommunikasjonsdirektør	X